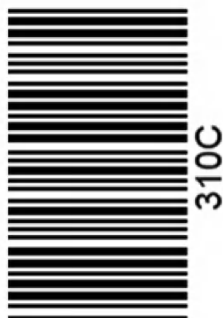

کد کنترل

310

C

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته - سال ۱۴۰۴

صبح پنج‌شنبه

۱۴۰۳/۱۲/۰۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«علم و تحقیق، کلید پیشرفت کشور است.»
مقام معظم رهبری

الهیات و معارف اسلامی (مخصوص اهل سنت) (کد ۱۱۱۵)

مدت زمان پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۵ سؤال

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال‌ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۲۵	۱	۲۵
۲	زبان عربی	۲۰	۲۶	۴۵
۳	فقه	۳۰	۴۶	۷۵
۴	اصول	۳۰	۷۶	۱۰۵

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات کادر زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سؤالات و پایین پاسخنامه ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی):

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the answer on your answer sheet.

- 1- One theory holds that humans became highly ..... because evolution selected those of our forefathers who were especially good at solving problems.
1) successive   2) concerned   3) passionate   4) intelligent
- 2- Is it true that the greenhouse ....., the feared heating of the earth's atmosphere by burning coal and oil, is just another false alarm?
1) effect   2) energy   3) force   4) warmth
- 3- In most people, the charitable and ..... motives operate in some reasonable kind of balance.
1) obvious   2) high   3) selfish   4) prime
- 4- Whatever the immediate ..... of the Nigerian-led intervention, West African diplomats said the long-term impact of recent events in Sierra Leone would be disastrous.
1) reciprocity   2) outcome   3) reversal   4) meditation
- 5- The last thing I would wish to do is to ..... a sense of ill will, deception or animosity in an otherwise idyllic environment.
1) postpone   2) accuse   3) foster   4) divest
- 6- While the movie offers unsurpassed action, ... script makes this the least of the three "Die Hards."
1) an auspicious   2) a stirring   3) an edifying   4) a feeble
- 7- Relations between Communist China and the Soviet Union have unfortunately begun to ..... again after a period of relative restraint in their ideological quarrel. We can only hope that common sense prevails again.
1) ameliorate   2) deteriorate   3) solemnize   4) petrify

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Before the 1970s, the Olympic Games were officially limited to competitors with amateur status, but in the 1980s, many events .....(8) to professional athletes. Currently, the Games are open to all, even the top professional athletes in basketball and football. The ancient Olympic Games included several of the sports .....(9) of the Summer Games program, which at times has included events in as many as 32

different sports. In 1924, the Winter Games were sanctioned for winter sports. ....(10) regarded as the world's foremost sports competition.

- 8- 1) to be opened 2) that were opening
3) were opened 4) opening
- 9- 1) that are now part 2) which now being part
3) now are parts 4) had now been parts
- 10- 1) The Olympic Games came to have been
2) The Olympic Games have come to be
3) The fact is the Olympic Games to be
4) That the Olympic Games have been

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

Some decades before the translation movement from Greek into Arabic began, a battle over the ultimate source of Law had already been fought and won by Traditionalist Islam, represented by the well-known Ibn Idris al-Shafi'i (d. 204/820). The triumph of the theory of the divine origins of law compelled Islamic jurisprudence to dissociate itself from all rationalist tendencies involved in philosophical ventures. Chief among these tendencies were the discussions on metaphysics in which logic served as the guiding spirit of philosophical argumentation. Associated with such heretical enterprises, logic as an organon of philosophy could hardly be distinguished from substantive metaphysical doctrines, and in such an environment Traditionalist jurisprudence kept suspected logic at bay.

Until the fifth/eleventh century, Sunni jurisprudence succeeded to a significant extent in resisting the influences of Aristotelian formal logic. In Shafi'i's theory, for instance, no formal arguments were recognized; his typology of arguments was confined to analogy, *argumentum e contrario* and *a fortiori* arguments. Any rudimentary deductive arguments that may be discerned in his positive legal system were, for him as well as for his successors, but linguistic arguments. Even towards the end of the fourth/tenth century, long after the translation of Greek philosophical works was undertaken, Sunni jurisprudence was still little affected by the introduction of Greek formal logic.

- 11- The underlined word "triumph" in paragraph 1 is closest in meaning to ..... .
1) decline 2) winning 3) beginning 4) declaration
- 12- All of the following words are mentioned in the passage EXCEPT ..... .
1) spirit 2) ventures 3) syllogism 4) successors
- 13- According to paragraph 1, the theory that the origins of law were divine caused Islamic jurisprudence to ..... rationalist inclinations.
1) base itself upon 2) conform to
3) establish 4) separate itself from

- 19- According to the passage, which of the following statements is NOT true?
- 1) Views regarding *aqa'id* are numerous and different.
  - 2) *Aqa'id* encompasses both substantive and methodological fields.
  - 3) Understanding the terms related to *aqa'id* per se is most important in *kalam*.
  - 4) Technical terms vary among different doctrines.
- 20- The passage provides sufficient information to answer which of the following questions?
- 1) Where is each prominent school in the interpretation of *kalam* located?
  - 2) When were the problems related to the study of *aqa'id* first discovered?
  - 3) What are some of the most prominent schools in the interpretation of *aqa'id*?
  - 4) What are some of the practical areas in which the study of *aqa'id* can be applied?

PASSAGE 3:

Scholars of the Science of legal sources, including the Shafiite Izz-al-Din ibn Abd-al-Salam, the Hanbalite Ibn Qaiyim al-Jawziyyat and the Malikite Abu Ishaq al-Shatibi, were agreed that legal rules are based on causes and purposes “all of which are founded on the interests of human beings in this life and the life here-after.” [1]

Consequently, all rules, even those based on legal texts, should cease to apply when the effective causes on which they are based and which provide their *raison d'être*, no more exist. This is in accordance with the original principle that “a legal rule based on an effective cause depends for its existence on the existence of its effective cause.”

As a logical consequence of this principle, legal rules change with the change of their effective causes and purposes—a principle on the basis of which jurists have laid down the general rule that it is undeniable that laws change according to changes in times, places and conditions. [2]

An example regarding this general rule is Caliph Umar ibn al-Khattab's abolition of the share of alms allotted by the Prophet to those whom he wanted to win for Islam. By giving them a share of alms, he sought to strengthen their faith, or repel their evil, or profit by their great reputation among their people. [3] Umar based his action on the cessation of the effective cause that constituted the *raison d'être* of the Quranic text, namely the need to promote Islam at its beginning. But in the days of Umar this effective cause ceased to be relevant due to the fact that Islam had become powerful. [4]

- 21- The underlined word “abolition” in paragraph 4 is closest in meaning to .....
- 1) elimination
  - 2) fortification
  - 3) exploitation
  - 4) identification
- 22- According to the passage, when causes and purposes of specific rules do not exist anymore, those rules .....
- 1) will still apply to all cases
  - 2) are exchanged and moved
  - 3) will be left intact and relevant
  - 4) are either changed or removed
- 23- According to the passage, which of the following was NOT among the reasons for the allotment of alms to people by the Prophet?
- 1) Fortification of their faith
  - 2) Repelling them from Islam
  - 3) Fending off any potential threat from them
  - 4) Making use of their social standing

- 24- Which of the following statements can best be inferred from the passage?
- 1) The existence of rules in Islamic jurisprudence is entirely detached from their reasons or purposes.
  - 2) More often than not, rules are kept in place regardless of their incongruity with human interests.
  - 3) Rules that are physically or spiritually harmful to human beings do not have a place in Islamic jurisprudence.
  - 4) Even if Islam had ceased to be in power after the Prophet's decease, the second caliph would still act as he did.
- 25- In which position marked by [1], [2], [3] and [4], can the following sentence best be inserted in the passage?
- This was in accordance with the Quranic verse: "Alms belong to the poor and the needy; to those who collect them, and those whose hearts are to be reconciled ..." (Surah IX, 60).
- 1) [1]   2) [2]   3) [3]   4) [4]

زبان عربی:

■ ■ عین الأنسب والأدق في الجواب للترجمة أو المفهوم أو التعريب (۲۶-۳۳)

- ۲۶- ﴿إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ، ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ﴾. تدلّ الآيتان على .....
- (۱) رجوع الناس إلى ربّهم بعد المحاسبة!   (۲) إياب الإنسان إلى ربّه بعد محاسبته!
- (۳) حساب الله تعالى الناس قبل أن يموتوا!   (۴) محاسبة الإنسان بعد أن يرجع إلى ربّه!
- ۲۷- عین الآیة المناسبة لمفهوم البيت التالي:
- چنین است مر مرگ را چاره نیست   بر جنگ او لشکر و باره نیست
- (۱) ﴿اعلموا أنّ الله يحيي الأرض بعد موتها﴾
- (۲) ﴿و الموتى يبعثهم الله ثمّ إليه يرجعون﴾
- (۳) ﴿حتّى إذا جاء أحدهم الموتُ قال ربّ أرجعون﴾
- (۴) ﴿قل إنّ الموت الذي تفرّون منه فاتّه ملائكم﴾
- ۲۸- « أتشجّون بيد و تأسون بأخرى؟ أبدانكم عندي و أهواؤكم مع هذا الهجاجة المذبوب! ». عین الصحيح:
- گفت .....
- (۱) با دست زخمی می‌کنید آنگاه به مداوا می‌پردازید؟ بدنهای شما اینجا پیش من است و خواسته‌هایتان نزد این احمق نادان!
- (۲) با دست خود خراب می‌کنید و سپس اصلاح می‌کنید؟ جسمتان اینجا پیش من است و قلبتان با این مرد نادان منزوی!
- (۳) با دستی می‌شکنید و با دستی دیگر مداوا می‌کنید؟ جسم‌هایتان نزد من است و میل‌هایتان با این احمق مطرود!
- (۴) یکبار خطا می‌کنید و سپس به جبران می‌پردازید؟ فقط بدن‌هایتان اینجا است و دل‌های شما نزد این مرد نادان و طرد شده!

۲۹- « تُلَقَّحَ آمَالاً وَ تَرَجُّو نَتَاجَهَا وَ عَمْرُكَ مِمَّا قَدْ تُرَجِّيه أَقْصَرُ! »: عین الصحیح:

- ۱) تو آرزوهایی را بارور می کنی و امید رسیدنش را داری، که در این عمر کوتاه نمی توانی به آنها دسترسی یابی!
- ۲) تو در پی آرزوهایی هستی که عمرت کفاف برآورده شدنش را ندارد، چون ممکن است بسیار کوتاه باشد!
- ۳) پیوسته آرزوها را می پرورانی و انتظار بار دادن آنها را داری، ولی عمر کوتاه تو فرصت به بار نشستن آنها را ندارد!
- ۴) بذری از آرزوها را می فشانی و امید به ثمر نشستنش را داری، درحالی که ممکن است عمر تو از آنچه امیدش را داری کوتاهتر باشد!

۳۰- « وَ إِنِّي بِمَا قَدْ كَلَّفْتَنِي عَشِيرَتِي مِنْ الدَّبِّ عَنْ أَعْرَاضِهَا لِحَقِيقُ ». عین الصحیح فی مفهوم البيت:

- ۱) الحقیقة هی أنني أصبحت سيّد قومي لأدافع عن عرضهم، و هذا فخر لي!
  - ۲) إِنَّ قَبِيلَتِي قَدْ جَعَلْتَنِي مَكْلَفًا لِأَدْفَعِ عَنْ حَسْبِهَا وَ هَلْ يُحَقِّقُ هَذَا الْمَطْلُوبَ إِلَّا بِي!
  - ۳) حيث إنني أصبحت موكلاً عن عشيرتي للدفاع عن شرفها، فأنا جدير بأن أسود عليها!
  - ۴) قد جعلتني عشيرتي مدرعاً لها، مدافعاً عن أعراضها؛ فأنا يوم المفاخرة جدير بالدّب عن أعراضها!
- ۳۱- عین ما لایناسب سائر الأبيات:

- ۱) شب گریزد چونکه نور آید ز دور پس چه داند ظلمت شب حال نور
- ۲) فالليل حين قدمت فيها أبيض و الصبح منذ رحلت عنها أسود
- ۳) شبنم به روی تو روز است و دیده ها به تو روشن و این هجرت سواء عشيتي و غداتي
- ۴) و كانت و ليس الصبح فيها بأبيض فأضحت و ليس الليل فيها بأسود

۳۲- « از آنچه خداوند شما را از آن برحذر داشته، حذر کنید و طوری از او بترسید که نیازی به عذرخواهی نباشد! ». عین الصحیح:

- ۱) احذروا ممّا حدّركم الله منه، و اخشوه خشية ليست بتعذير!
- ۲) إياكم و ما يحدركم الله منه، و اخشوه بشكل لا تحتاجون إلى الاعتذار!
- ۳) احذروا من الله ما حدركم منه و لا تخشوه خشية اعتذار!
- ۴) ابتعدوا ممّا حدركم الله عنه، و لا تخشوه خشية تسبب لكم الاعتذار!

۳۳- « می توان گفت دامنه گرایش به اسلام در گوشه و کنار ایران هیچگاه یکسان و حتی هم زمان نبود، مثلاً در قرن اول در ایالات غربی و مرکزی رواج بیشتری یافته بود! ». عین الصحیح:

- ۱) من الممكن أن يقال بأنّ الاعتناق بالإسلام في إيران لم يكن أبداً متماثلاً و حتى متزامناً في أيّ وقت، على سبيل المثال إنّه قد راج أكثر في الولايات الغربية و الوسطی!
- ۲) من الممكن لنا اعتبار أن يعتنق بالإسلام في إيران لم يكن في زمن متماثلاً بل و حتى متزامناً، في وقت ما، و بحيث لا نجد في الأوقات المختلفة قد شاع في بعض الأحيان في الولايات المختلفة أكثر من غيرها.
- ۳) يمكن لنا أن نعتبر نطاق الاعتناق بالإسلام في بلاد إيران لا يكون أبداً مشابهاً و حتى متزامناً بحيث نجد في الولايات المختلفة غيره، لهذا نرى أنّه قد شاع في القرن الأول في الايالات الغربية و المركزية!
- ۴) يمكن القول إنّ نطاق اعتناق الإسلام في أرجاء إيران لم يكن متماثلاً و حتى متزامناً في وقت ما، على سبيل المثال إنّه قد شاع أكثر في القرن الأول في الولايات الغربية و الوسطی!

■ ■ عَيْنُ الْخَطَا فِي التَّشْكِيلِ (٣٤ و ٣٥)

٣٤ - عَيْنُ الْخَطَا:

- (١) إِنَّ الَّذِي فِي يَدِكَ مِنَ الدُّنْيَا قَدْ كَانَ لَهُ أَهْلٌ قَبْلَكَ وَ هُوَ صَائِرٌ إِلَى أَهْلِ بَعْدِكَ؛
- (٢) وَ إِنَّمَا أَنْتَ جَامِعٌ لِأَحَدِ رَجُلَيْنِ: رَجُلٍ عَمِلَ فِيهَا جَمْعَتَهُ بِطَاعَةِ اللَّهِ فَسَعَدَ بِمَا شَقِيَتْ بِهِ؛
- (٣) أَوْ رَجُلٍ عَمِلَ فِيهِ بِمَعْصِيَةِ اللَّهِ فَشَقِيَتْ بِمَا جَمَعَتْ لَهُ، وَ لَيْسَ أَحَدٌ هَذِينَ أَهْلًا أَنْ تُؤَثِّرَهُ عَلَى نَفْسِكَ؛
- (٤) وَ لَا أَنْ تَحْمِلَ لَهُ عَلَى ظَهْرِكَ، فَارْجُ لِمَنْ مَضَى رَحْمَةُ اللَّهِ وَ لِمَنْ بَقِيَ رِزْقُ اللَّهِ!

٣٥ - عَيْنُ الْخَطَا:

- (١) الَّذِينَ يُرَبُّونَ أَطْفَالَهُمْ فِي الرَّفَاهِ وَ لَا يَسْمَحُونَ لَهُمْ أَنْ يَذُوقُوا؛
- (٢) طَعْمَ الصُّعُوبَةِ يُخْلَفُونَ ذُرِيَّةً عَاجِزَةً لَا تَسْتَطِيعُ أَنْ تُدِيمَ حَيَاتَهَا؛
- (٣) إِلَّا بِمُسَاعَدَةِ الْآخِرِينَ، فَمَا أَثْمَرَ عُمُرٌ مَنْ يَقْبَلُ الصُّعُوبَاتِ الْمُتَعَدِّدَةَ؛
- (٤) لِيَخْدَمَ النَّاسَ خِدْمَةً صَادِقَةً وَ قَدْ يُمَرَّرُ عَيْشُهُ لِيُوَصِلَ هَذِهِ الْمَسِيرَةَ الصَّعْبَةَ!

■ ■ عَيْنُ الْخَطَا فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٣٦-٣٨)

٣٦ - ﴿ قَالَ رَبِّ السِّجْنِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونِي إِلَيْهِ ﴾:

- (١) أَحَبُّ: اسم - مشتق و اسم تفضيل (إدغامه واجب) - نكرة - ممنوع من الصرف/ خبر مرفوع و مرفوع
- (٢) يدعون: مضارع - للغائبين - معتل و ناقص (إعلاله بالحذف)/ الفعل و الفاعل جملة فعلية و صلة و عائدها ضمير الهاء في « إليه »
- (٣) مِمَّا: أصله « من ما » و أدغمت النون في الميم جوازاً، و يجوز حذف الألف (= مَم)/ الجار و المجرور متعلقهما « أحب »
- (٤) رَبِّ: مفرد مذكر - معرّف بالإضافة - معرب/ منادى مضاف و منصوب بفتحة مقدّرة و المضاف إليه، ضمير الياء محذوف جوازاً

٣٧ - « الزَّهْدُ كُلُّهُ بَيْنَ كَلِمَتَيْنِ مِنَ الْقُرْآنِ »:

- (١) بين: اسم غير متصرف - من الأسماء الملازمة للإضافة - معرب/ ظرف أو مفعول فيه للمكان، متعلقه محذوف، و شبه الجملة خبر و مرفوع محلاً
- (٢) كلّ: اسم غير متصرف من الأسماء الملازمة للإضافة - معرّف بالإضافة - معرب - صحيح الآخر - منصرف/ مؤكّد معنوي للشمول و مرفوع بالتبعية للمؤكّد « الزهد »
- (٣) كلمتين: اسم - مثنى مؤنث - جامد - نكرة - معرب - صحيح الآخر - منصرف/ ظرف أو مفعول فيه للمكان و منصوب بالياء
- (٤) الزهد: اسم - مفرد مذكر - معرّف بأل - معرب - صحيح الآخر - منصرف/ مبتدأ و مرفوع و خبره شبه الجملة « بين » و الجملة اسمية

٣٨ - « ينظر إليهم الناظر فيحسبهم مرضى و ما بالقوم من مرض! »:

- (١) هم: اسم غيرمتصرف - ضمير منفصل مرفوع - للغائبين - معرفة - مبني على السكون / مفعول به أول و منصوب محلاً
- (٢) يحسب: مضارع - مجرد ثلاثي - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل من أفعال القلوب و هي من النواسخ، فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً
- (٣) مرضى: جمع مكسر (مفردة: مريض، مذكر) - مشتق و صفة مشبّهة (مصدره: مرض) - معرب - مقصور / مفعول به ثانٍ ومنصوب بفتحة مقدّرة
- (٤) مرض: اسم - مفرد مذكر - جامد و مصدر - نكرة - معرب / مجرور في اللفظ بحرف « من » الزائدة و مرفوع محلاً على أنه مبتدأ

■ ■ عيّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٣٩-٤٥)

٣٩ - عيّن الخطأ في تعيين الأبواب:

- (١) انتفع ← افتعال/ يندثر ← انفعال
(٢) إطلع ← افعلال/ ادّكر ← افتعال
(٣) يصطنع ← افتعال/ انكسر ← انفعال
(٤) ادّخر ← افتعال/ ينجرح ← انفعال
- ٤٠ - عيّن الصحيح في المثني:
- (١) عصا ← عصوان/ فتى ← فتوان
(٢) سوداء ← سوداوان/ صفراء ← صفراءان
(٣) قفا ← قفوان/ أدنى ← أدنيان
(٤) إمضاء ← إمضاءان/ إنشاء ← إنشاوان
- ٤١ - « ..... تدعون الله، و ..... لم تدعوا إلا الله! ». عيّن الخطأ للفراغين:
- (١) أنتم/ هم (٢) أنتم/ هما (٣) أنتنّ/ أنتما (٤) أنتنّ/ أنتم
- ٤٢ - عيّن المرفوع مصدرًا مؤوّلًا:
- (١) إن أخطأ رجا أن يكون قد أصاب!
(٢) ذكر أن الكتاب يصدّق بعضه بعضًا!
(٣) لا يرى أن من وراء ما بلغ مذهبًا لغيره!
(٤) بئس المتجر أن ترى الدنيا لنفس ثمنًا!
- ٤٣ - عيّن منصوبًا على أنه مفعول به لفعل محذوف:
- (١) هذا أخونا قد أنهى دراسته العليا!
(٢) أنتم معشر المنافقين على شرّ دين!
(٣) لومات مسلم أسفًا ما كان به ملومًا!
(٤) لقد ملأتم قلبي فرحًا حين جئتم لعيادتي!
- ٤٤ - عيّن الخطأ (في صياغة الجملة المبنية للمجهول):
- (١) ما أقبح للمرء أن يُغار عليه و لا يُغير!
(٢) لا يدرك الحقّ إلا بواسطة من يطلبه!
(٣) الجهاد لو تُرك رغبة عنه، فليتنظر الذلّ تاركه!
(٤) نعم المرء من يتعظ بمن سبقه قبل أن يتعظ به!

۴۵ - عین ما لایحتاج إلی التمییز:

- (۱) شَرَّ النَّاسِ مَنْ نَخَفَ مِنْ لِسَانِهِ!
 (۲) بُنِيَ فِي بِلَدِنَا أَفْضَلَ بِنَاءِ قَبْلِ سُنَّتَيْنِ!
 (۳) عِنْدَنَا أَحْسَنُ الْمُعَلِّمِينَ طَوْلَ السَّنَةِ الْجَدِيدَةِ!
 (۴) لَوْ كَانَ بَيْنَ أَصْدِقَائِنَا جَاهِلٌ فَمَا أَعْظَمُ!

فقه:

- ۴۶ - وقوع نجاست در آب به هر میزانی چنانچه موجب تغییر رنگ، بو یا طعم آب شود، موجب نجاست آن می‌شود. مستند این حکم چیست؟
- (۱) اجماع (۲) احتیاط (۳) سنت (۴) مراعاة‌الخلاف
- ۴۷ - زمان جواز «مسح بر خفین» چه وقت آغاز می‌شود؟
- (۱) اولین مسح بر خفین (۲) پوشیدن هر دو خف
 (۳) حدث بعد از لبس خفین (۴) وضوی قبل از پوشیدن خفها
- ۴۸ - کدام یک، از شروط تیمم است؟
- (۱) نیت (۲) ازالة نجاست (۳) تفريق اصابع (۴) مسح صورت با خاک
- ۴۹ - میزان زکات «۵۳ نفر شتر» و «۶۴ رأس گاو» به ترتیب کدام است؟
- (۱) یک حقه - دو تبع (۲) دو بنت لبون - دو مسنه
 (۳) یک جذعه - یک تبع و یک مسنه (۴) یک بنت لبون و یک شاة - یک مسنه
- ۵۰ - با وجود کدام مورد، روزه می‌تواند صحیح باشد؟
- (۱) ارتداد (۲) جنون (۳) نفاس (۴) همبستری
- ۵۱ - کدام مورد در خصوص حکم حج و عمره صحیح است؟
- (۱) حج و عمره به اجماع، فرض هستند.
 (۲) حج، فرض و عمره به اتفاق، سنت است.
 (۳) حج بنا به اظهر فرض است، عمره سنت مؤکد است.
 (۴) حج به اتفاق، فرض است، عمره بنا به اظهر فرض است.
- ۵۲ - حکم کدام نذر با سایر موارد تفاوت دارد؟
- (۱) لجاج (۲) مطلق (۳) مجازات (۴) مکافات
- ۵۳ - اگر ولی نکاح سفیه گردد، تکلیف ولایت چیست؟
- (۱) ولایت به حاکم منتقل می‌شود.
 (۲) ولایت به ولی ابعد منتقل می‌شود.
 (۳) ولایت وی باقی است و می‌تواند تزویج کند.
 (۴) ولایت وی باقی است. می‌تواند تزویج کند اما نمی‌تواند تعیین مهر کند.
- ۵۴ - فردی به همسرش می‌گوید: «إذا غربت الشمس فأنت طالق». در این خصوص، کدام مورد صحیح است؟
- (۱) با غروب خورشید، طلاق واقع می‌شود.
 (۲) اصلاً طلاق واقع نمی‌شود چون طلاق، معلق است.
 (۳) فی الحال طلاق واقع می‌شود به دلیل قطعی بودن غروب.
 (۴) چنانچه زوج قبل از غروب از گفته‌اش رجوع کند واقع نمی‌شود.

- ۵۵- اگر زوج، نکاح را به سبب خیار عیب زوجه فسخ کند، کدام مورد در خصوص مهر صحیح است؟
 (۱) اگر فسخ قبل از دخول باشد حکم به مهرالمتعه می‌شود.
 (۲) اگر فسخ قبل از دخول باشد زوجه استحقاق هیچ مهری ندارد.
 (۳) مطلقاً حکم به مهرالمسمی می‌شود چون زوج، خواهان فسخ بوده است.
 (۴) زوجه استحقاق هیچ مهری ندارد، خواه فسخ قبل از دخول باشد و خواه بعد از آن.
- ۵۶- وقف بر کدام مورد درست نیست؟
 (۱) کافر معاهد (۲) کافر مستأمن (۳) ذمی غیرمعین (۴) موقوف علیه غیرمعین
- ۵۷- بچه‌ای که تحت وصایت است پس از بلوغ در میزان مخارج با وصی اختلاف نظر پیدا می‌کند. در این خصوص کدام مورد، درست است؟
 (۱) موصی‌الیه بدون یمین تصدیق می‌شود. (۲) وصی بدون یمین تصدیق می‌شود.
 (۳) وصی با یمین، تصدیق می‌شود. (۴) موصی‌الیه بدون یمین تصدیق می‌شود.
- ۵۸- وراثت حین‌الفوت میتی عبارتند از: مادر، جدۀ مادری، جدۀ پدری، برادر مادری، دختر پسر و عموی پدری. در این مسئله، کدام یک حجب حرمانی می‌شوند؟
 (۱) جدۀ پدری، دختر پسر (۲) برادر مادری، جدۀ مادری
 (۳) جدۀ پدری، برادر مادری، عموی پدری (۴) جدۀ پدری، جدۀ مادری، برادر مادری
- ۵۹- در کدام مورد ترتیب تقدم نفقه رعایت شده است؟
 (۱) فرزند صغیر - مادر - فرزند کبیر مجنون - فرزند کبیر فقیر
 (۲) زوجه - فرزند بالغ مجنون - پدر - جد - فرزند کبیر فقیر
 (۳) زوجه - فرزند صغیر - پدر - جد - فرزند کبیر فقیر
 (۴) فرزند صغیر - مادر - پدر - فرزند کبیر فقیر - جد
- ۶۰- تعریف: «بیع الحب فی سنبله بما یساویه خرساً» تعریف کدام اصطلاح است؟
 (۱) محاطه (۲) تماثل (۳) مزاینه (۴) محاقله
- ۶۱- کدام معامله درست است؟
 (۱) بیع لحم البقر بالبقر (۲) بیع شاةٍ بشاتین
 (۳) بیع الجلد قبل الدبغ بالحيوان (۴) بیع لحم معزٍ بلحم معزٍ متفاضلاً
- ۶۲- فردی در قالب عقد سلم، یک تن گندم خریداری می‌کند بدون آنکه تاریخ تحویل آن مشخص شده باشد. در خصوص این معامله کدام مورد درست است؟
 (۱) عقد، باطل است زیرا زمان تحویل مبیع مجهول است.
 (۲) عقد، صحیح است و با توافق بعدی، زمان تحویل مشخص می‌شود.
 (۳) عقد، صحیح است و زمان تحویل، زمان برداشت گندم خواهد بود.
 (۴) عقد، باطل است مگر آنکه مسلم‌الیه بعد از عقد، تعهد کند که عندالمطالبه، تحویل خواهد شد.
- ۶۳- مطابق مذهب شافعی، کدام مورد درباره «ضمان ید اجیر» درست است؟
 (۱) مطلقاً ضمانی است.
 (۲) مطلقاً امانی است.
 (۳) در اجیر خاص، امانی و در اجیر مشترک، ضمانی است.
 (۴) در اجیر خاص، ضمانی و در اجیر مشترک، امانی است.

- ۶۴- مالک به عامل می‌گوید: «زارعتک و ساقیتک علی هذه النخلة» در این صورت کدام مورد درست است؟
- ۱) مزارعه و مساقات هر دو صحیح‌اند زیرا ارتباطی به هم ندارند.
  - ۲) هم مزارعه و هم مساقات باطل‌اند زیرا اجتماع حلال و حرام است.
  - ۳) مزارعه صحیح است و مساقات باطل، زیرا مساقات مقصود اصلی نیست.
  - ۴) تنها مساقات صحیح است زیرا مزارعه به تبع مساقات منعقد می‌شود.
- ۶۵- کدام مورد به‌درستی حق حبس مرتهن دربارهٔ زیادت عین مرهونه را بیان می‌کند؟
- ۱) مرتهن حق حبس هیچ نوع زیادتی را ندارد.
  - ۲) مرتهن فقط حق حبس زیادت متصل را دارد.
  - ۳) مرتهن فقط در صورت شرط ضمن عقد، حق حبس دارد.
  - ۴) مرتهن حق حبس زیادت متصل و منفصل، هر دو را دارد.
- ۶۶- راهن، عینی را به اعاره می‌گیرد تا نزد مرتهن به رهن بگذارد در این خصوص کدام مورد درست است؟
- ۱) رهن، درست است زیرا عین مرهونه تحت تسلط اوست.
  - ۲) رهن، باطل است، زیرا عین مرهونه باید ملک تام راهن باشد.
  - ۳) رهن، باطل است زیرا هدف نهایی رهن، بیع مرهون است که اینجا منتفی است.
  - ۴) رهن، درست است حتی اگر با اذن معیر نباشد، چون جنبه وثیقه محض دارد.
- ۶۷- در عقد ودیعه چنانچه توافق شود مودع، مطلقاً ضامن نباشد حکم فقهی درست کدام است؟
- ۱) عقد اعاره، منعقد می‌شود چون العبرة فی العقود للمقاصد و المعانی.
  - ۲) عقد، درست است و شرط، مقبول، زیرا المسلمون عند شروطهم.
  - ۳) عقد ودیعه، اصلاً منعقد نمی‌شود چون توافق حاصله برخلاف شرع است.
  - ۴) عقد، درست است و شرط، باطل است زیرا برخلاف مقتضای عقد است.
- ۶۸- فردی شناگر ماهری را داخل دریایی عمیق می‌اندازد، ناگهان دریا طوفانی می‌شود و شناگر غرق می‌شود. در این خصوص کدام حکم درست است؟
- ۱) قتل، عمد است و قاتل قصاص می‌شود.
  - ۲) قتل، شبه‌عمد است و دیه بر عهدهٔ جانی است.
  - ۳) قتل، شبه‌عمد است و دیه بر عهدهٔ عاقله است.
  - ۴) قتل، عمد است ولی به‌خاطر شبهه، قصاص ساقط می‌شود.
- ۶۹- فردی به عمد تیری به سمت یک نفر شلیک می‌کند اما تیر به فردی می‌خورد که در کنار دست اوست و او را می‌کشد. در خصوص حکم این مسئله کدام مورد درست است؟
- ۱) قتل، خطا است چون هدف او کشتن مقتول نبوده است.
  - ۲) قتل، عمد است اما به‌خاطر وجود شبهه، قصاص ساقط است.
  - ۳) قتل شبه‌عمد است زیرا با وجود قتاله بودن آلت، قصد آن فرد را نکرده است.
  - ۴) قتل عمد است و قصاص می‌شود چون با آلت قتاله قصد قتل عمد عدوانی کرده است.
- ۷۰- اگر قاتل عمد، اولیای دم را راضی کند که در عوض قصاص یک آپارتمان معین به آنها بدهد و سپس طرفین اقدام به فسخ این صلح کنند در این صورت کدام مورد دربارهٔ «صلح» و «حق قصاص» یا «دیه» درست است؟
- ۱) فقط دیه به اولیای دم تعلق می‌گیرد.
  - ۲) پرداخت دیه و بدل صلح بر قاتل، واجب است.
  - ۳) حق قصاص ساقط است و دیه هم تعلق نمی‌گیرد.
  - ۴) به دلیل فسخ صلح، حق قصاص مجدداً ثابت می‌شود.

- ۷۱- کدام مورد به ترتیب از دیاد شجاج مرتب شده است؟
 (۱) منقله - مأمومه - متلاحمه - سمحاق
 (۲) مأمومه - سمحاق - منقله - متلاحمه
 (۳) متلاحمه - سمحاق - منقله - مأمومه
 (۴) سمحاق - منقله - متلاحمه - مأمومه
- ۷۲- فردی می‌گوید: «مسکر نوشیدم.» چه حکمی بر این بیان، مترتب می‌شود؟
 (۱) فقط زمانی حد اجرا می‌شود که فرد سابقه شرب مسکر داشته باشد.
 (۲) به دلیل آنکه شرب ممکن است نسیاناً یا اکراهاً باشد حد ساقط است.
 (۳) حد بر او اجرا می‌شود به دلیل اقرار صحیح بر شرب مسکر.
 (۴) حد مطلقاً ساقط است به دلیل قاعده دفع حدود به شبهه.
- ۷۳- کدام یک با توبه ساقط نمی‌شود؟
 (۱) حد قذف، زیرا حق‌الله است.
 (۲) حد سرقت زیرا قطع دست سارق، حق‌الله است.
 (۳) حد تارک‌الصلاة، زیرا نماز مرز بین اسلام و کفر است.
 (۴) حد حرابه، زیرا حق‌الله است و قاطع‌الطریق، ایجاد ناامنی اجتماعی کرده است.
- ۷۴- تعداد و جنسیت حدقلی شهود در کدام مورد با سایر موارد تفاوت دارد؟
 (۱) وقف (۲) سرقت
 (۳) طلاق (۴) ولادت
- ۷۵- آنچه مسلمانان بدون جنگ از کفار می‌گیرند چه نام دارد؟
 (۱) جزیه (۲) خراج
 (۳) فیه (۴) سلب

اصول:

- ۷۶- نخستین اثر اصولی که با هدف جمع بین دو شیوه متکلمان و فقها نوشته شد، کدام است؟
 (۱) «المعتمد» اثر ابوالحسین بصری
 (۲) «جمع الجوامع» اثر تاج‌الدین سبکی
 (۳) «بدیع‌النظام» اثر احمد بن علی ساعاتی
 (۴) «التنقیح و التوضیح» اثر عبدالله بن مسعود حنفی
- ۷۷- آیا کسی که دعوت اسلام را دریافت نکرده قابل مؤاخذه است؟
 (۱) اجماعاً قابل مؤاخذه است.
 (۲) اجماعاً قابل مؤاخذه نیست.
 (۳) تنها از نظر معتزله قابل مؤاخذه است.
 (۴) از نظر معتزله و ماتریدیه قابل مؤاخذه است.
- ۷۸- از نظر حنفیه، کدام مورد در نقطه مقابل واجب قرار می‌گیرد؟
 (۱) فرض (۲) خلاف اولی
 (۳) مکروه تنزیهی (۴) مکروه تحریمی
- ۷۹- کدام مورد، از جمله افعال «محرّم لغیره» به‌شمار نمی‌رود؟
 (۱) بیع عینه (۲) طلاق بدعی
 (۳) فروش مردار (۴) نکاح به قصد تحلیل
- ۸۰- «مرور حول برای وجوب زکات» و «وجود حرز برای مال مسروق» به ترتیب چگونه شروطی هستند؟
 (۱) شرط سبب - شرط سبب (۲) شرط سبب - شرط مسبب
 (۳) شرط مسبب - شرط سبب (۴) شرط مسبب - شرط مسبب

- ۸۱- با توجه به جمله زیر، کدام مورد درباره قتل عمد عدوانی، درست است؟
«قتل عمد عدوانی موجب قصاص است.»
- (۱) فقط حکم تکلیفی است.
(۲) فقط حکم وضعی است.
(۳) هم حکم تکلیفی است و هم وضعی.
(۴) نه حکم تکلیفی است و نه وضعی.
- ۸۲- کدام مورد، «عقوبت کامل» به شمار می‌رود؟
- (۱) حد سرقت
(۲) کفاره قتل عمد
(۳) محروم شدن قاتل از ارث
(۴) محروم شدن عبد از مالکیت
- ۸۳- کدام مذهب «رشد» را به «بلوغ همراه با عقل» معنی کرده است؟
- (۱) امامی
(۲) حنبلی
(۳) حنفی
(۴) ظاهری
- ۸۴- اهلیت «وجوب» و «اداء» به ترتیب در «صبی غیر ممیز» چگونه است؟
- (۱) کامل - ناقص
(۲) کامل - منعدم
(۳) ناقص - منعدم
(۴) منعدم - منعدم
- ۸۵- اهلیت وجوب در «مجنون» و «سفیه» به ترتیب چگونه است؟
- (۱) کامل - کامل
(۲) منعدم - منعدم
(۳) منعدم - ناقص
(۴) منعدم - کامل
- ۸۶- کدام مورد یک عارضه مکتسب است؟
- (۱) اغماء
(۲) جهل
(۳) عته
(۴) نوم
- ۸۷- بطلان بیع «معدوم» و «معتوه» به ترتیب به دلیل وجود خلل در چه اموری است؟
- (۱) صیغه - عاقد
(۲) عاقد - معقودعلیه
(۳) معقودعلیه - عاقد
(۴) معقودعلیه - صیغه
- ۸۸- کدام اصطلاح از حیث مفهوم با سایر اصطلاحات تفاوت دارد؟
- (۱) اصول احکام
(۲) احکام شرعی
(۳) ادله احکام
(۴) مصادر شرعی احکام
- ۸۹- از دیدگاه کدام مذهب، سنت مشهور افاده علم طمأنینه می‌کند؟
- (۱) اهل حدیث
(۲) حنفیه
(۳) حنابله
(۴) ظاهریه
- ۹۰- دو دیدگاه «حدیث مرسل نه حجت است و نه واجب العمل»، «حدیث مرسل، واجب الأخذ و واجب العمل است، اگر در آن باب، حدیث متصل السند نباشد» به ترتیب نظر کدام مذاهب را منعکس می‌کنند؟
- (۱) حنفیه - اباضیه
(۲) مالکیه - ظاهریه
(۳) حنابله - مالکیه
(۴) ظاهریه - حنابله
- ۹۱- کدام مذاهب انعقاد اجماع را وقتی مستند آن قیاس یا اجتهاد باشد نپذیرفته‌اند؟
- (۱) شافعی - حنبلی
(۲) مالکی - طبری
(۳) حنبلی - ظاهری
(۴) ظاهری - طبری

- ۹۲- کدام عبارت بیانگر قیاسی است که در آن مناسبت میان علت و حکم، از نوع «مناسب مؤثر» است؟
«الوصف الذی اعتبر الشارع.....»
- (۱) عینه علة لعین الحکم
(۲) عینه علة لجنس الحکم
(۳) جنسه علة لعین الحکم
(۴) جنسه علة لجنس الحکم
- ۹۳- معدنکار نمی‌تواند با قیاس بر مسافر، نمازش را قصر کند. علت این امر چیست؟
(۱) علت، وصفی ظاهر نیست.
(۲) حکم اصل تناسبی با علت آن ندارد.
(۳) علت وصفی مناسب برای حکم به‌شمار نمی‌رود.
(۴) اصل، علتی دارد که امکان تحقق آن در فرع وجود ندارد.
- ۹۴- معاملاتتی که در آنها «غبن اندک» وجود دارد درست تلقی شده است. مستند این حکم چه نوع استحسانتی است؟
(۱) بالنص
(۲) بالضرورة
(۳) بالمصلحة
(۴) بالقیاس الخفی
- ۹۵- کدام مورد، تعریف برای «استحسان» به‌شمار نمی‌رود؟
(۱) الأخذ بما رآه الشرع حسناً.
(۲) تخصیص القیاس بدلیل أقوى منه.
(۳) العدول بحکم المسأله عن نظائرها بدلیل شرعی خاص.
(۴) ترک القیاس لدلیل أقوى منه من کتاب أو سنة أو اجماع
- ۹۶- کدام یک بر عموم دلالت نمی‌کند؟
(۱) ال عهد
(۲) اسماء استفهام
(۳) نکره‌ی وارده در سیاق نفی
(۴) نکره‌ی وارده در سیاق نهی
- ۹۷- در خصوص عبارت «فی خمس من الإبل شاة» کدام مورد درست است؟
(۱) شاة خاص است ولی خمس نیست.
(۲) خمس خاص است ولی شاة نیست.
(۳) هیچ یک خاص نیستند.
(۴) هر دو خاص‌اند.
- ۹۸- از نظر جمهور اصولیان، شرط صحت تخصیص کدام است؟
(۱) مخصص کلام، متصل باشد.
(۲) مخصص کلام، مستقل باشد.
(۳) مخصص همواره مقارن با عام باشد.
(۴) مخصص قبل از عمل به عام وارد شده باشد.
- ۹۹- از نگاه جمهور اصولیان، نهی از کاری به‌دلیل تقارن آن با امری مجاور و غیرلازم، بر چه چیزی حمل می‌شود؟
(۱) بطلان
(۲) تحریم
(۳) کراهت
(۴) فساد
- ۱۰۰- در کدام مورد معنی «صیغة نهی» به‌درستی بیان شده است؟
(۱) لا تعتذروا اليوم (یأس)
(۲) و لا تحسبن الله غافلاً (تقلیل)
(۳) و لا تیمموا الخبیث منه تنفقون (حرمت)
(۴) لا تسألوا عن أشياء إن تبد لكم تسؤکم (کراهت)
- ۱۰۱- در آیات زیر به ترتیب کدام یک از انواع مجاز به‌کار رفته است؟
«إنی أرانی أعصرُ خمرأً»، و «أتوا الیتامی أموالهم»
(۱) أول - کون
(۲) حلول - أول
(۳) جزئیت - استعداد
(۴) عکس جزئیت - استعداد

۱۰۲- لفظ «آئی» در آیه شریفه ﴿نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ﴾ چیست؟

- (۱) متشابه
(۲) مشکل
(۳) ظاهر
(۴) خفی

۱۰۳- کدام مورد در ارتباط با «نسخ» درست است؟

- (۱) قرآن نمی‌تواند ناسخ قیاس باشد.
(۲) سنت می‌تواند اجماع را نسخ کند.
(۳) نسخ قیاس با حدیث متواتر درست است.
(۴) اجماع هیچ‌گاه نمی‌تواند توسط اجماع دیگری نسخ شود.

۱۰۴- در مبحث مقاصد الشریعة، کدام مورد از «امور تحسینی» به‌شمار می‌رود؟

- (۱) اباحه معاملات
(۲) تشریح عقد استصناع
(۳) تشریح ستر عورت در نماز
(۴) جواز تیمم به هنگام نبود آب

۱۰۵- بنابر رأی راجح، حکم «تجزی اجتهاد» و «نقض اجتهاد» به ترتیب کدام است؟

- (۱) جایز - جایز
(۲) جایز - ناجایز
(۳) ناجایز - جایز
(۴) ناجایز - ناجایز